

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

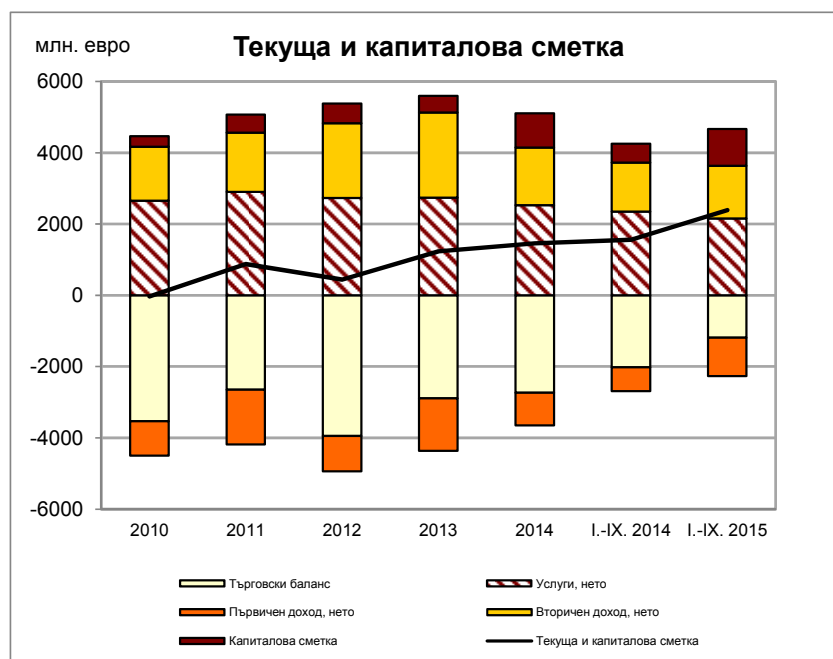
16 ноември 2015 г.

12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹
Септември 2015 г.

Текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 329.2 млн. евро при излишък от 116.9 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. **текущата и капиталовата сметка** е положителна и възлиза на 2390.5 млн. евро (5.6% от БВП²) при излишък от 1557 млн. евро (3.6% от БВП) за януари – септември 2014 г.

За септември 2015 г. салдото по **текущата сметка** е положително и възлиза на 182.7 млн. евро (при излишък от 80.9 млн. евро за септември 2014 г.). За януари – септември 2015 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 1360.8 млн. евро (3.2% от БВП) при излишък от 1028.9 млн. евро (2.4% от БВП) за януари – септември 2014 г.

Търговското салдо за септември 2015 г. е отрицателно в размер на 72.4 млн. евро при дефицит от 261.2 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. **търговското салдо** е отрицателно в размер на 1192.1 млн. евро

¹ Данни от стандартното представяне на платежния баланс, съставен съгласно шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*. Данните са предварителни. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за юли – август 2015 г. са ревизирани. С отчета за октомври 2015 г. ще бъдат направени ревизии на данните за януари 2014 г. – септември 2015 г.

² При БВП в размер на 43 069 млн. евро за 2015 г. (оценка на БНБ) и 42 750.3 млн. евро за 2014 г. (данни на НСИ от 02.10.2015 г. съгласно ЕСС 2010).

(2.8% от БВП) при дефицит от 2020.3 млн. евро (4.7% от БВП) за същия период на 2014 г.³

Износът е 1934.6 млн. евро за септември 2015 г., като се повишава с 12.8 млн. евро (0.7%) в сравнение с този за септември 2014 г. (1921.8 млн. евро). За януари – септември 2015 г. **износът** е 16 666.2 млн. евро, като нараства с 1163.3 млн. евро (7.5%) в сравнение с този за същия период на 2014 г. (15 502.9 млн. евро). Износът за януари – септември 2014 г. намалява на годишна база с 2%.

Вносът за септември 2015 г. е 2007 млн. евро, като намалява със 176 млн. евро (8.1%) спрямо септември 2014 г. (2183.1 млн. евро). За януари – септември 2015 г. **вносът** е 17 858.3 млн. евро, като нараства с 335.1 млн. евро (1.9%) спрямо същия период на 2014 г. (17 523.2 млн. евро). Вносът за януари – септември 2014 г. намалява на годишна база с 2.1%.

Салдото по **услугите** е положително в размер на 248.3 млн. евро при положително салдо от 311.3 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. салдото е положително в размер на 2159.9 млн. евро (5% от БВП) при положително салдо от 2350.7 млн. евро (5.5% от БВП) за януари – септември 2014 г.

Салдото по статия **Първичен доход** (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) за септември 2015 г. е отрицателно в размер на 89.5 млн. евро при отрицателно салдо от 33.9 млн. евро за септември 2014 г.⁴ За януари – септември 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1078.2 млн. евро (2.5% от БВП) при отрицателно салдо от 671.9 млн. евро (1.6% от БВП) за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Вторичен доход** (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 96.3 млн. евро при положително салдо от 64.7 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. салдото е положително в размер на 1471.3 млн. евро (3.4% от БВП) при положително салдо от 1370.4 млн. евро (3.2% от БВП) за същия период на 2014 г.

Капиталовата сметка е положителна в размер на 146.5 млн. евро при положителна стойност от 36 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. капиталовата сметка е положителна – 1029.7 млн. евро (2.4% от БВП), при положителна стойност от 528.1 млн. евро (1.2% от БВП) за януари – септември 2014 г.

Финансовата сметка за септември 2015 г. е положителна в размер на 364.3 млн. евро при положителна стойност от 300.1 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. **финансовата сметка** е положителна – 3324.6 млн. евро (7.7% от БВП), при положителна стойност от 496 млн. евро (1.2% от БВП) за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Преки инвестиции**, представена съгласно изискванията на шестото издание на *Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*, е положително в размер на 51.9 млн. евро при положително салдо от 230 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1024.9 млн. евро (2.4% от БВП) при отрицателно салдо от 343.7 млн. евро (0.8% от БВП) за същия период на 2014 г.

Преките инвестиции – активи се увеличават с 47.2 млн. евро при увеличение от 26.6 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. те намаляват с 28.9 млн. евро при увеличение от 625.9 млн. евро за същия период на 2014 г.

Преките инвестиции – пасиви се намаляват с 4.7 млн. евро при спад от 203.4 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. те нарастват с 996 млн. евро при увеличение с 969.6 млн. евро за януари – септември 2014 г.

³ С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)* се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги (Виж прессъобщението за платежния баланс за февруари 2015 г.). По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция* на интернет страницата на БНБ.

⁴ Предварителните данни ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията.

В съответствие с *принципа на първоначалната посока на инвестицията* преките чуждестранни инвестиции в страната за септември 2015 г. намаляват 6.3 млн. евро (при намаление 200.3 млн. евро за септември 2014 г.). За януари – септември 2015 г. преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 1101.5 млн. евро (при 872.1 млн. евро за януари – септември 2014 г.).

Преките инвестиции в чужбина за септември се увеличават с 45.6 млн. евро (при увеличение с 29.6 млн. евро за септември 2014 г.). За януари – септември 2015 г. преките инвестиции в чужбина са в размер на 76.6 млн. евро (при 528.4 млн. евро за януари – септември 2014 г.).

По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението *Преки инвестиции (януари – септември 2015 г.)* на публикацията *Платежен баланс*, а серия от данни – в таблица 10 - *Преки инвестиции* на публикацията.

Салдото по статия **Портфейлни инвестиции** е положително в размер на 196.1 млн. евро при отрицателна стойност от 80.4 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1347.1 млн. евро (3.1% от БВП) при отрицателно салдо от 1373.9 млн. евро (3.2% от БВП) за същия период на 2014 г.

Портфейлните инвестиции – активи за септември 2015 г. се увеличават с 83.6 млн. евро при намаление с 33.9 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. те се понижават с 674.1 млн. евро при намаление с 27.7 млн. евро за същия период на 2014 г.

Портфейлните инвестиции – пасиви за септември 2015 г. се понижават със 112.5 млн. евро при увеличение с 46.5 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. *портфейлните инвестиции – пасиви* се повишават с 673 млн. евро при увеличение с 1346.2 млн. евро за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Други инвестиции** е отрицателно в размер на 50.1 млн. евро при отрицателно салдо от 67.1 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. салдото е положително в размер на 2104.6 млн. евро (4.9% от БВП) при положително салдо от 1243.8 млн. евро (2.9% от БВП) за януари – септември 2014 г.

Други инвестиции – активи намаляват със 111.6 млн. евро при увеличение с 33.8 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. те се понижават с 208.2 млн. евро при ръст с 1192.6 млн. евро за същия период на 2014 г.

Други инвестиции – пасиви за септември 2015 г. намаляват с 61.5 млн. евро при увеличение със 100.9 млн. евро за септември 2014 г.³ За януари – септември 2015 г. те намаляват с 2312.8 млн. евро при понижение с 51.2 млн. евро за същия период на 2014 г.

Резервните активи на БНБ⁵ се повишават със 181.2 млн. евро при увеличение с 227.9 млн. евро за септември 2014 г. За януари – септември 2015 г. те нарастват с 3582 млн. евро (8.3% от БВП) при увеличение от 946.2 млн. евро (2.2% от БВП) за същия период на 2014 г.

Статия **Грешки и пропуски, нето** е положителна в размер на 35.1 млн. евро при положителна стойност от 183.2 млн. евро за септември 2014 г. По предварителни данни за януари – септември 2015 г. статията е положителна в размер на 934 млн. евро (2.2% от БВП) при отрицателна стойност от 1061 млн. евро (2.5% от БВП) за същия период на 2014 г.

⁵ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики, и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

Приложение 1

СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ*

(млн. евро)

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	септ.14	септ.15	Промяна	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015
Текуща и капиталова сметка	116.9	329.2	212.3	1557.0	2390.5	1258.1	2288.4
Текуща сметка ¹	80.9	182.7	101.8	1028.9	1360.8	568.7	827.2
Текуща сметка: кредит	2788.2	2652.2	-136.0	23479.6	24636.3	30899.2	32074.5
Текуща сметка: дебит	2707.3	2469.5	-237.8	22450.7	23275.5	30330.5	31247.3
Стоки и услуги, нето	50.0	175.9	125.9	330.4	967.7	-216.0	432.7
Стоки и услуги: кредит	2614.8	2438.6	-176.2	20951.7	21929.7	27655.3	28743.2
Стоки и услуги: дебит	2564.8	2262.7	-302.1	20621.3	20962.0	27871.3	28310.5
Търговски баланс ²	-261.2	-72.4	188.8	-2020.3	-1192.1	-2829.8	-1906.4
Стоки: кредит	1921.8	1934.6	12.8	15502.9	16666.2	20896.0	22179.9
Стоки: дебит	2183.1	2007.0	-176.0	17523.2	17858.3	23725.8	24086.3
Услуги, нето	311.3	248.3	-62.9	2350.7	2159.9	2613.8	2339.1
Услуги: кредит	693.0	504.0	-189.0	5448.8	5263.5	6759.3	6563.3
Производствени услуги с материали за влягане, притежавани от други	26.0	-4.2	-30.2	224.7	217.4	508.6	254.1
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	3.6	3.6	0.0	52.6	44.8	63.0	65.2
Транспорт ³	167.7	87.9	-79.7	1285.2	1150.8	1526.4	1459.7
Пътувания ⁴	348.9	335.1	-13.8	2603.3	2489.5	2969.9	2866.5
Други услуги ⁵	146.8	81.6	-65.2	1283.1	1360.9	1691.4	1917.8
Услуги: дебит	381.7	255.7	-126.1	3098.1	3103.6	4145.5	4224.1
Производствени услуги с материали за влягане, притежавани от други	4.1	1.1	-3.0	28.2	31.3	283.9	45.7
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	3.1	3.1	0.0	33.5	38.6	39.9	53.0
Транспорт ³	152.4	68.8	-83.6	1151.7	1140.1	1396.1	1533.9
Пътувания ⁴	98.2	111.0	12.8	722.0	802.7	890.3	984.1
Други услуги ⁵	123.8	71.6	-52.2	1162.7	1091.0	1535.4	1607.3
Първичен доход, нето	-33.9	-89.5	-55.6	-671.9	-1078.2	-961.9	-1322.1
Първичен доход: кредит	81.2	87.4	6.1	685.2	702.4	900.1	902.6
Компенсации на наетите	45.5	52.0	6.5	342.9	386.8	436.2	484.2
Инвестиционен доход	34.4	35.1	0.7	335.9	307.1	451.8	406.4
Друг първичен доход	1.3	0.9	-0.3	6.4	9.1	12.1	12.8
Първичен доход: дебит	115.1	176.9	61.8	1357.1	1780.6	1862.0	2224.7
Компенсация на наетите	0.8	0.5	-0.3	7.9	6.0	11.5	10.6
Инвестиционен доход	113.8	175.9	62.2	1334.6	1766.0	1832.0	2202.6
Друг първичен доход	0.5	0.5	-0.1	14.6	8.7	18.6	11.5
Вторичен доход, нето	64.7	96.3	31.5	1370.4	1471.3	1746.6	1716.6
Вторичен доход: кредит	92.1	126.2	34.1	1842.7	2004.2	2343.8	2428.7
Държавно управление	12.7	46.6	33.9	1110.8	1253.2	1397.1	1450.8
Други сектори	79.4	79.6	0.1	731.8	751.0	946.6	977.9
Вторичен доход: дебит	27.4	29.9	2.5	472.3	532.9	597.1	712.1
Държавно управление	22.3	23.3	1.0	412.1	461.3	527.7	615.9
Други сектори	5.1	6.6	1.5	60.2	71.6	69.4	96.2
Капиталова сметка ^{1,6}	36.0	146.5	110.5	528.1	1029.7	689.4	1461.2
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, нето ⁵	5.3	-17.0	-22.4	-10.0	96.7	-35.2	69.1
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, кредит	25.2	16.4	-8.8	120.8	163.1	149.3	198.7
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, дебит	19.9	3.4	-16.5	130.8	66.5	184.5	129.6
Капиталови трансфери, нето	30.7	133.4	102.7	538.0	933.0	724.6	1392.1
Капиталови трансфери, кредит	31.1	133.4	102.3	552.7	933.6	739.8	1426.8
Капиталови трансфери, дебит	0.4	0.0	-0.4	14.7	0.6	15.2	34.7
Финансова сметка ^{1,6}	300.1	364.3	64.2	496.0	3324.6	433.1	3011.6
Финансова сметка: активи	244.1	185.6	-58.5	2760.6	2680.8	2951.2	3963.9
Финансова сметка: пасиви	-56.0	-178.7	-122.7	2264.6	-643.8	2518.1	952.3
Преки инвестиции, нето ⁷	230.0	51.9	-178.0	-343.7	-1024.9	-542.5	-1517.2
Преки инвестиции, активи ⁸	26.6	47.2	20.6	625.9	-28.9	588.7	-4.4
Преки инвестиции, пасиви ^{9,10}	-203.4	-4.7	198.7	969.6	996.0	1131.2	1512.7

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	септ.14	септ.15	Промяна	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015
Портфейлни инвестиции, нето	-80.4	196.1	276.4	-1373.9	-1347.1	-2153.8	-1185.4
Портфейлни инвестиции: активи ¹¹	-33.9	83.6	117.5	-27.7	-674.1	79.3	-316.9
Портфейлни инвестиции: пасиви	46.5	-112.5	-158.9	1346.2	673.0	2233.1	868.4
Финансови деривати, нето	-10.3	-14.8	-4.4	23.6	10.0	32.3	29.7
Други инвестиции, нето	-67.1	-50.1	17.0	1243.8	2104.6	2485.8	1238.3
Други инвестиции: активи ⁸	33.8	-111.6	-145.5	1192.6	-208.2	1639.5	-190.6
Други инвестиции: пасиви ^{9, 10}	100.9	-61.5	-162.4	-51.2	-2312.8	-846.2	-1428.9
Резервни активи на БНБ ¹²	227.9	181.2	-46.7	946.2	3582.0	611.3	4446.2
Монетарно злато	0.1	0.4	0.2	1.5	2.7	2.0	3.7
Специални права на тираж	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0
Резервна позиция в МВФ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други резервни активи	227.8	180.8	-46.9	944.7	3579.4	608.7	4442.5
Балансиращи статии:							
Салдо по текущата и капиталовата сметки	116.9	329.2	212.3	1557.0	2390.5	1258.1	2288.4
Салдо по финансовата сметка	300.1	364.3	64.2	496.0	3324.6	433.1	3011.6
Нето грешки и пропуски ¹³	183.2	35.1	-148.0	-1061.0	934.0	-825.0	723.2
Допълнителна информация ¹⁴							
Преки инвестиции в чужбина	29.6	45.6	16.0	528.4	76.6	490.9	-2.4
Преки инвестиции в България	-200.3	-6.3	194.0	872.1	1101.5	1033.4	1514.8

* Стандартно представяне на платежния баланс в съответствие с 6-тото издание на "Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция" на МВФ.

¹ Предварителни данни към 16 ноември 2015 г. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за октомври 2015 г. и ревизия на данните за януари 2014 г. - септември 2015 г. предстои да бъдат публикувани на 17 декември 2015 г.

² За 2015 г. - предварителни данни на НСИ и БНБ. Данните са съставени, съгласно методологията за съставяне на статистиката на платежния баланс.

³ Оценки по методологията на БНБ и НСИ.

⁴ Оценки по методологията на БНБ. Данните се базират на информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по време на едно пътуване.

⁵ По данни, получени от банките и директното отчитане на услуги от предприятията.

⁶ Отрицателният знак (-) показва намаление на активи или пасиви, а положителният - съответно увеличение на активи или пасиви.

⁷ Данни, съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и от фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариуси, НСИ, Агенцията за приватизация и др. Данните за 2014 г. и 2015 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

⁸ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

⁹ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹⁰ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹¹ На база на данни от банките, други небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове.

¹² Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации. Положителният знак (+) показва увеличение на резервните активи, а отрицателният (-) - намаление.

¹³ Размерът на статия *Нето грешки и пропуски* показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка.

¹⁴ Данните са съставени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията.